

## POSTANOWIENIE

29 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 29 grudnia 2025 r. w Warszawie  
w sprawie ze skargi W. B.  
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku  
Sądu Okręgowego w Rzeszowie  
z 19 listopada 2024 r., VI Ga 240/24,  
wydanego w sprawie z powództwa W. B.  
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń spółce akcyjnej w S.  
o zapłatę,

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. oddala wniosek strony pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku.**

## UZASADNIENIE

Pozwem z 26 października 2016 r. powód – W. B. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą W. w S. wniósł o zasądzenia od pozwanego Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. w S. kwoty 23.694,80 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz kosztami procesu, a następczym pozwem z 24 stycznia 2020 r. powód domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. w S. kwoty 31 473,46 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz kosztami postępowania. W uzasadnieniach obu pozwów powód wskazał, że kwoty, których zasądzenia domagał się od pozwanego wynikają z faktu wystąpienia szkód w mieniu

następujących podmiotów: 1) Jednostki Wojskowej [...], 2) [...] Wojskowego Oddziału Gospodarczego w R., 3) 14 Wojskowego Oddziału Gospodarczego w P., 4) Komendy Policji w W., 5) Komendy Wojewódzkiej Policji w O., 6) Biura Planowania Regionalnego w W., 7) Żandarmerii Wojskowej w W., w okresie od 25 lutego 2016 r. do 31 lipca 2017 r., które to powstały w wyniku użytkowania wadliwych materiałów eksploatacyjnych marki [...], których producentem jest F. Sp. z o.o. w S., a które powód dostarczył do tychże jednostek w ramach zawartych umów o udzielenie zamówienia publicznego. Powód wskazał, że pokrywał szkody, które następnie zgłaszał stronie pozwanej jako ubezpieczycielowi. Pozwana spółka wypłaciła odszkodowania w części.

Strona pozwana wniosła o oddalenie obu powództw, wskazując w uzasadnieniu, że w okresie powstania/ujawnienia wskazanych w pozwie szkód strony łączyła umowa, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i użytkowania mienia potwierdzona polisą nr [...], w ramach której ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkodę, która faktycznie stanowi roszczenie o wykonanie umowy, roszczenie z tytułu zastępczego wykonania umowy, roszczenie o zwrot świadczeń oraz roszczenie o zwrot kosztów poniesionych na poczet lub w celu wykonania umowy, ani nie odpowiada za szkody, za które osoba objęta ubezpieczeniem jest odpowiedzialna w skutek umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z ustawy. Zdaniem pozwanego jego odpowiedzialność nie obejmowała zatem kosztów związanych z zakupem nowych tonerów, albowiem w takim przypadku odszkodowanie prowadziłoby do finansowania dostawy przedmiotu umowy łączącej powoda z zamawiającym, czyli prowadziłoby do wykonania tej umowy przez ubezpieczyciela. Ponadto, w ocenie strony pozwanej, powód mógł domagać się naprawienia przedmiotowej szkody w drodze regresu względem producenta. Pozwany zarzucił także, że w ramach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania ubezpieczonego wynikające z udzielonej gwarancji lub rękojmi.

Wyrokiem z 28 lutego 2024 r., Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu, w szczególności, umorzył postępowanie co do kwoty 2.456 zł; zasądził od pozwanego

Towarzystwa Ubezpieczeń Spółka Akcyjna w S. na rzecz powoda W. w S. kwotę 21.238,80 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot dookreślonych w sentencji rozstrzygnięcia; zasądził od pozwanego Towarzystwa Ubezpieczeń Spółka Akcyjna w S. na rzecz powoda W. w S. kwotę 31.473,46 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot dookreślonych w sentencji rozstrzygnięcia.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z 28 lutego 2024 r. wniosła strona pozwana zarzucając naruszenie wyszczególnionych w treści apelacji przepisów prawa materialnego oraz przepisów postępowania. We wnioskach skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości. W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie.

W ocenie Sądu Okręgowego w Rzeszowie, apelacja strony pozwanej okazała się uzasadniona. W ocenie Sądu II instancji zaprezentowana, przez powoda w pozwach koncepcja, podzielona przez Sąd Rejonowy opierała się na nieakceptowalnym z punktu widzenia istoty i celu umowy ubezpieczenia założeniu, że poprzez tą umowę powód „przerzucił” na ubezpieczyciela wszelkie ryzyka gospodarcze związane z wprowadzaniem do obrotu nieoryginalnych tonerów („zamienników”), które (co wiadome było powodowi w dacie zawierania umowy ubezpieczenia) z założenia generują problemy w trakcie eksploatacji, nie są bowiem produktami o identycznych właściwościach jak tonery oryginalne, dedykowane do poszczególnych urządzeń przez ich producentów. Należy podkreślić, że istotą i celem umowy ubezpieczenia jest zabezpieczenie ubezpieczonego przed skutkami zdarzeń losowych, niemożliwych do przewidzenia w dacie zawierania umowy. Jak zważył Sąd II instancji przyjęcie odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego było w realiach stanu faktycznego sprawy nieuzasadnione. Ryzyko, którego ochrony domagał się powód nie jest ryzykiem ubezpieczeniowym, za które odpowiadał pozwany w ramach umowy stron. Ryzyko związane z wprowadzeniem do obrotu „zamienników” tonerów obciążało bezpośrednio powoda, a adresatem jego ewentualnych roszczeń regresowych mógłby być jedynie producent tychże tonerów. Przyjęcie stanowiska przeciwnego oznaczałoby, że ubezpieczyciel przejąłby w istocie pełną odpowiedzialność za należyte wykonanie przez powoda umów, które zawarł z kontrahentami, którym dostarczał tonery, a takie założenie dalece wykracza poza istotę odpowiedzialności ubezpieczyciela w ramach umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. W

istocie, zatem treść umowy stron wyłączyła odpowiedzialność pozwanego, w przypadkach których sprawa dotyczy. W żaden sposób na ocenę powyższą nie wpływa fakt, że uprzednio ubezpieczyciel spełnił na rzecz powoda świadczenia w analogicznych sytuacjach, na co powoływał się powód. Niezależnie od zaprezentowanych wyżej przyczyn dla których roszczenia powoda Sąd II instancji uzna za bezzasadne, Sąd ten stwierdził także, że powód nie wykazał, że kwoty wynikające z przedłożonych faktur za naprawę poszczególnych urządzeń rzeczywiście odpowiadają szkodzie w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego. W dalszej kolejności Sąd Okręgowy stwierdził również, iż nie można było uznać, że zachodziły podstawy do jednoznacznego i pewnego potwierdzenia charakteru wydatków powoda, których zwrotu domagał się od pozwanego. Sąd II instancji podkreślił też, że wybór sposobu likwidacji szkody doznaje ograniczeń, nie może bowiem prowadzić do wzbogacenia, ani też koszt naprawy nie może przewyższać wartości rzeczy, bowiem w takim przypadku naprawa staje się ekonomicznie nieuzasadniona. W okolicznościach przedmiotowej sprawy powód nie zrealizował także obowiązku płynącego z treści normy zawartej w art. 6 k.c.

Ostatecznie Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem z 19 listopada 2024 r., w szczególności, zmienił zaskarżony wyrok w pkt II, III, IV i V w ten sposób, że oddalił powództwo, co do kwoty 21.238,80 zł, a ponadto oddalił powództwo, co do kwoty 31.473,46 zł.

Skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 19 listopada 2024 r., którą powód zaskarżył to rozstrzygnięcie w całości, w zakresie w jakim na skutek apelacji pozwanego zmieniono wyrok Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z 28 lutego 2024 r., w pkt.: II, III, IV i V, wydany w dwóch połączonych do rozpoznania spraw (sygn. V GC 48/17 oraz VGC 205/20), a którym to wyrokiem oddalono oba powództwa, powód oparł na wyszczególnionych w treści skargi zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego. We wnioskach skargi powód domagał się, między innymi, stwierdzenia niezgodności z prawem zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 19 listopada 2024 r. w całości. Skarżący, w wykonaniu zobowiązania wynikającego z art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. stwierdził, że jego roszczenia ostatecznie zostały przez Sąd II instancji oddalone, pomimo poniesienia przezeń kosztów

naprawy urządzeń stanowiących mienie instytucji publicznych, do których dostarczał materiały eksploatacyjne, a które to wydatki nie zostały mu zrekompensowane, pomimo opłacenia polis ubezpieczeniowych u strony pozwanej, a ponadto został też zobowiązany do poniesienia znacznych kosztów w związku z toczącym się z jego udziałem postępowaniem sądowym. Nadto skarżący wskazał, że nie jest i nie było możliwe wzruszenie wyroku Sądu II instancji w drodze innych środków prawnych, albowiem brak było podstaw do złożenia skargi o wznowienie postępowania; nie zachodziły, bowiem, żadne przesłanki z art. 401, 401<sup>1</sup>, 403 k.p.c. Kwestionowane orzeczenie nie podlegało również zaskarżeniu skargą kasacyjną. Skarżący w przedmiotowej skardze stwierdził jednocześnie, że wnosi ewentualnie o stwierdzenie niezgodności prawomocnych przynajmniej w części odnośnie do postanowień pkt 1 ppkt.: III, V, VI, pkt 2 zawartych w ww. wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 19 listopada 2024 r.

W odpowiedzi na skargę strona pozwana, wniosła o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie o oddalenie skargi powoda oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wskazane w art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c. wymogi formalne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku stanowią jej elementy konstrukcyjne i nie podlegają postępowaniu naprawczemu. Uzupełnieniu podlegają natomiast braki formalne skargi wskazane w art. 424<sup>5</sup> § 2 k.p.c., co wynika z art. 424<sup>6</sup> § 2 k.p.c. Każde z powyższych wymagań konstrukcyjnych ma charakter samoistny i powinno być spełnione niezależnie od pozostałych ustawowych warunków skargi (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 17).

Do elementów konstrukcyjnych skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku należą m.in. przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie (pkt 2 art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c.), a także wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3 art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c.).

Zgodnie z art. 424<sup>8</sup> § k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku podlega odrzuceniu, m.in., gdy nie spełnia wymagań określonych w art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c.

W orzecznictwie zostało już wyjaśnione, że wymogu określonego w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 3 k.p.c. nie spełnia wskazanie podstaw skargi, bo obowiązek przytoczenia podstaw skargi oraz podania przepisów, z którymi zaskarżony wyrok jest niezgodny, dotyczy odrębnych elementów konstrukcyjnych skargi i wskazanie tylko jednego z nich nie jest wystarczające, nawet jeżeli w ocenie skarżącego w obu przypadkach byłyby to te same normy prawne bowiem wskazanie, że podstawę skargi stanowią zarzuty naruszenia prawa materialnego lub procesowego, które spowodowały niezgodność zaskarżonego orzeczenia z prawem, nie stanowi spełnienia obowiązku podania przepisów, z którymi zaskarżone orzeczenie jest niezgodne. Taka konstrukcja wskazuje, że nie wszystkie wady postępowania poprzedzające wydanie orzeczenia, wskazane w ramach podstaw, powodują niezgodność orzeczenia z prawem, i na odwrót, nie wszystkie przepisy naruszone przez sąd w postępowaniu poprzedzającym wydanie orzeczenia są tymi przepisami, z którymi orzeczenie jest niezgodne. Brak jest przy tym podstaw do samodzielnego ustalenia przez Sąd Najwyższy na podstawie uzasadnienia skargi, że wskazane w skardze przepisy, z którymi wyrok ma być niezgodny, stanowią jednocześnie jej podstawy. W konsekwencji obowiązek wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny stanowi odrębny wymóg od przytoczenia w skardze jej podstaw oraz ich uzasadnienia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 27 lutego 2017 r., IV CNP 51/16, z 29 stycznia 2021 r., II CNP 18/20, z 11 września 2025 r., I CNP 73/24).

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem opisanego wyroku Sądu drugiej instancji w całości (pkt 1), powód jako podstawy skargi wskazał naruszenie prawa materialnego, tj. art. 65 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 821 k.c., art. 805 k.c., art. 822 § 1 k.c. oraz art. 363 § 1 k.c. w zw. z art. 821 k.c., art. 805 § 1 i 2 pkt 1, art. 822 § 1 k.c. oraz art. 7 k.c. w zw. z art. 821 k.c., art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c., art. 822 § 1 k.c., które to naruszenia spowodowały niezgodność wyroku z prawem, gdyż przez jego wydanie powodowi została wyrządzona szkoda (pkt 2). W pkt 3 skargi powód przedstawił uzasadnienie podstaw. W pkt 4 skargi powód zawarł wymóg w postaci

uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy, zaś w pkt 5 wykazuje przesłankę z art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 5 k.p.c. W pkt 6 skargi powód wniósł o stwierdzenie niezgodności wskazanego wyroku z prawem.

Z powyższego przedstawienia wynika, że skarga powoda o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku nie spełnia wymogu określonego w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 3 k.p.c., a mianowicie wskazania przepisu/przepisów, z którym/z którymi zaskarżony wyrok jest niezgodny. Odnosi się to także do wniosku ewentualnego w przedmiocie niezgodności z prawem rozstrzygnięcia o kosztach procesu, niezależnie od tego, że w tym ostatnim przypadku skarga ze względu na przedmiot rozstrzygnięcia nie jest dopuszczalna (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 marca 2014 r., II CNP 64/13).

Z uwagi na sformalizowanie wymagań skargi o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem nie można było uznać za spełnienie tego wymogu zawartego w jednym ze zdań uzasadnienia skargi sformułowania wplecionego w ogólny wywód (ostatnie zdanie z drugiego akapitu na s. 19 skargi). Ponadto w zdaniu tym jest też mowa o naruszeniach prawa materialnego i o szkodzie wyrządzonej powodowi w wyniku wydania wyroku niezgodnego z tymi przepisami, a zatem nie można uznać takiego stwierdzenia, jako obejmujące wyodrębniony i samodzielny wymóg skargi w rozumieniu art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 3 k.p.c. w postaci wskazania przepisów prawa, z którymi zaskarżony wyrok jest niezgodny.

Z tych względów skarga podlegała odrzuceniu na podstawie art. 424<sup>8</sup> § 1 k.p.c.

Wniosek strony pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania skargowego nie zasługiwał na uwzględnienie, gdyż nie został powiązany z odrzuceniem skargi z powodu niespełnienia przez nią wymagań formalnych.

Władysław Pawlak

[PG]

[r.g.]